

ΜΙΑ ΦΟΡΑ ΚΙ ΕΝΑΝ
ΚΑΙΡΟ...

...μια αειφορία

Δρ. Άννα Αφεντουλίδου
Συντονίστρια Εκπαίδευσης για την Αειφορία Α.Μ.Θ.

ΜΕΡΟΣ Β΄ :

...ΜΙΑ ΑΕΙΦΟΡΙΑ

«ΜΙΑ»: αόριστη αντωνυμία//Αόριστες λέγονται οι αντωνυμίες που τις μεταχειριζόμαστε για ένα πρόσωπο ή πράγμα, που δεν το ονομάζουμε, γιατί δεν το ξέρουμε ή γιατί δε θέλουμε (e.book/γραμματική-α΄ γυμνασίου).

Τι είναι λοιπόν η αειφορία;

*«-Ήταν μια φορά ένα κοριτσάκι που το 'λεγαν
Εφορία.*

-Όχι! Αειφορία!

*-Α, ναι, Αειφορία. Η μαμά του το φώναξε και του
είπε: Άκου, Δυσφορία!*

-Μα όχι, Αειφορία!

*-Α, ναι, Αειφορία. Πήγαινε στη Θεία Διομίρα και
δόστης αυτή τη φλούδα από πατάτα.*

-Όχι, πήγαινε στη γιαγιά και δόστης αυτή την πίτα.

-Καλά: Το κοριτσάκι πήγε στο δάσος και συνάντησε μια καμηλοπάρδαλη.

-Τι μπέρδεμα! Συνάντησε έναν λύκο, όχι καμηλοπάρδαλη.

-Κι ο λύκος τη ρώτησε: Πόσο κάνει έξι επί οχτώ;

-Καθόλου. Ο λύκος τη ρώτησε: πού πας;

-Έχεις δίκιο. Η Αδιαφορία απάντησε...

-Ήταν ΑΕΙΦΟΡΙΑ, αεί, αεί, αεί!

-Ναι, και απάντησε: Πάω στην αγορά ν' αγοράσω σάλτσα ντομάτα.

-Ούτε γι' αστείο: πάω στη γιαγιά μου που είναι άρρωστη, αλλά έχασα τον δρόμο.

-Σωστό. Και το άλογο είπε...

-Μα ποιο άλογο; Λύκος ήταν [...]

-Παππού, δεν ξέρεις καθόλου να διηγείσαι ιστορίες, τις κάνεις όλες λάθος [...].

(προσωπική διασκευή του παραμυθιού:

Λαθεύοντας τις ιστορίες, Παραμύθια από το τηλέφωνο, Τζ. Ροντάρι)

ΛΕΙΦΟΡΙΑ;

❖ Ευφορία

❖ Κυοφορία

❖ Ανθοφορία

❖ Καρποφορία

❖ Αδιαφορία

❖ Δυσφορία

❖ Οπλοφορία

❖ Δυσμορφία

ΛΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

«Η ανάπτυξη που ικανοποιεί τις ανάγκες του παρόντος χωρίς να υπονομεύει τη δυνατότητα των μελλοντικών γενεών να ικανοποιήσουν τις δικές τους ανάγκες»

Brundtland, 1987

(έκθεση της Παγκόσμιας Επιτροπής για το Περιβάλλον και την Ανάπτυξη του ΟΗΕ με επικεφαλής την Πρωθυπουργό της Νορβηγίας Γκρο Χάρλεμ Μπρούντλαντ)

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΕΙΦΟΡΙΑ

17 στόχοι μέχρι το 2030

17 ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ

1 ΜΗΔΕΝΙΚΗ ΦΤΩΧΕΙΑ

2 ΜΗΔΕΝΙΚΗ ΠΕΙΝΑ

16 ΕΙΡΗΝΗ, ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ΚΑΙ ΙΣΧΥΡΟΙ ΘΕΣΜΟΙ

3 ΚΑΛΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΕΥΗΜΕΡΙΑ

15 ΖΩΗ ΣΤΗ ΣΤΕΡΙΑ

4 ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

14 ΖΩΗ ΣΤΟ ΝΕΡΟ

5 ΙΣΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

13 ΔΡΑΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΚΛΙΜΑ

6 ΚΑΘΑΡΟ ΝΕΡΟ ΚΑΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ

12 ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

7 ΦΤΙΝΗ ΚΑΙ ΚΑΘΑΡΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

11 ΒΙΩΣΙΜΕΣ ΠΟΛΕΙΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ

8 ΑΞΙΟΠΡΕΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

10 ΛΙΓΟΤΕΡΕΣ ΑΝΙΣΟΤΗΤΕΣ

9 ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ, ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΕΙΦΟΡΙΑ

ΕΝΕΡΓΟΣ & ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟΣ ΠΟΛΙΤΗΣ

Γνώσεις, δεξιότητες,

συναισθήματα

δημιουργεί

απολαμβάνει

Ένα αειφόρο

εύφορο, ανθοφόρο, ελπιδοφόρο, ζωηφόρο, νικηφόρο,

...ΠΑΡΟΝ & ΜΕΛΛΟΝ

ΜΕΡΟΣ Α΄:

ΜΙΑ ΦΟΡΑ ΚΙ ΕΝΑΝ ΚΑΙΡΟ...

Μια φορά κι έναν καιρό: τυπική φράση/δομικό στοιχείο εισαγωγής με την οποία αρχίζουν τα παραμύθια

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙΤΙ;

Από το **μια...**

ΠΑΡΑΜΥΘΙ

(διαπερνά εγκάρσια όλους τους πυλώνες της
αειφορίας)

Στο **δημιουργώ** και **απολαμβάνω**

« ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΣΤΟ ΠΙΑΤΟ ΜΑΣ:
ΜΕΛΙ, ΑΜΠΕΛΙ ΚΑΙ ΒΟΤΑΝΑ »

Από το
ΜΙΑ

ΠΑΡΑΜΥΘΟΥΜΑΙ...

Στο δημιουργώ και
απολαμβάνω

Να «γλυκαθούμε» με μέλι

Να «θεραπευτούμε» με βότανα

Να «ζεσταθούμε» με της αμπέλου τα τέκνα

ΜΥΘΙ ΜΥΘΙ ΠΑΡΑΜΥΘΙ
«ΤΟ ΜΕΛΙ, ΤΑ ΒΟΤΑΝΑ
ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΜΠΕΛΙΟΥ Η ΛΗΘΗ»

Ήταν μια φορά κι έναν καιρό μια Αειφορία που η μαμά της της είπε να πάει στη γιαγιά της τη Ζωή ...μέλι, βότανα κρασί. Της έδωσε το καλάθι και τη συμβούλεψε: να προσέχεις να μη βγεις από τον δρόμο σου! Γιατί εκεί μπορεί να συναντήσεις κανέναν κακό λύκο... και τότε...

Δρόμο παίρνει δρόμο αφήνει και η Αειφορία βρέθηκε σε ένα όμορφο μονοπάτι... το οποίο και ακολούθησε παρακούοντας τη μαμά της. Εκεί συνάντησε έναν λύκο που έκλαιγε. «Έλα μωρέ, σκέφτηκε δεν είναι κακός!». Ρωτάει λοιπόν τον λύκο: «Λύκε, τι έχεις;» Ο λύκος τότε της αφηγήθηκε ότι η γιαγιά του η Τούλα ήταν βαριά αρρωστούλα! Η Αειφορία σκέφτηκε πως θα τη βοηθούσαν τα καλούδια που είχε στο καλάθι της. Έτσι, ξεκίνησαν μαζί για τη γιαγιά Τούλα. Έφτασαν μπροστά στο σπίτι της και πριν χτυπήσουν την πόρτα ο λύκος γυρίζει στην Αειφορία και της λέει:

-Μη με παρεξηγήσεις, Αειφορία, αλλά η γιαγιά μου η Τούλα εκτός από αρρωστούλα είναι και λίγο στριμμενούλα για αυτό και τη φωνάζουν όλοι Τούλα-Νούλα. Τι να κάνει η Αειφορία, δεν πειράζει σκέφτηκε, μεγάλη γυναίκα είναι. Χτυπούν λοιπόν την πόρτα:

-Τοκ, τοκ, τοκ! Γιαγιά Τούλα, άνοιξε εμείς είμαστε! Ο εγγονός σου ο λύκος και η φίλη του η Αειφορία.

Ανοίγει η γιαγιά Τούλα μουρμουρίζοντας: «Δε μου έφτανες εσύ, μου κουβάλησες και τη λεγάμενη».

Η Αειφορία έκανε πως δεν άκουσε, άνοιξε το καλαθάκι της και πρόσφερε στη γιαγιά Τούλα-Νούλα το πρώτο καλούδι (να σημειώσουμε εδώ ότι εκτός από αρρωσ-Τούλα και στριμμε-Νούλα ήταν και Λι-χούδα και όπως καταλαβαίνετε τη φώναζαν και Τούλα-Νούλα-Χούδα)

Τι λέγαμε, λοιπόν; Ότι της πρόσφερε το μέλι η Αειφορία και ταυτόχρονα άρχισε να της μιλά για αυτό... και τότε συνέβη κάτι μαγικό που συμβαίνει μόνο στον κόσμο των αληθινών:

Άρχισε να στάζει μέλι το στόμα της...

ΜΕΛΙ ΝΑ ΣΤΑΖΕΙ Η
ΓΛΩΣΣΑ ΜΑΣ...

ΤΟΥ ΜΕΛΙΟΥ Η ΓΛΥΚΑ

Τη δροσεράδα του νερού
και του μελιού τη γλύκα
την ώρα που σε φίλησα
στα χείλη σου τη βρήκα

Στίχοι: Δ. Σπαντιδάκη
Μουσική: Αντ. & Μ. Φραγκιαδάκης
Εκτέλεση: Μ. Ψαρογιώργης

Στα μάτια σου είδα ομορφιές
ολόιδιες τ' Απρίλη
και του Αυγούστου τσοι χυμούς
στα κόκκινά σου χείλη

ΣΤΟΥΣ ΜΥΘΟΥΣ...

Η Μέλισσα στην ελληνική μυθολογία είναι κόρη του βασιλιά της Κρήτης Μελισσέα, αδελφή της Αμάθειας και τροφός του Δία, όταν η μητέρα του Ρέα τον έκρυψε στο Δικταίο Άντρο στην Κρήτη, για να τον σώσει από τον Κρόνο, που έτρωγε τα παιδιά του.

Μια παράδοση αναφέρει ότι όταν ο πατέρας του Δία, ο Κρόνος, το ανακάλυψε, τη μεταμόρφωσε σε σκουλήκι, αλλά ο Δίας αργότερα από ευγνωμοσύνη τη μετέτρεψε σε βασίλισσα-μέλισσα.

Ο Θεόκριτος αναφέρει ότι ο θεός Έρωτας θέλησε να κλέψει κηρήθρα με μέλι και οι μέλισσες τον τιμώρησαν κεντρίζοντας τον, κάτι που συμβολίζει

τις χαρές

και

τις πίκρες του έρωτα.

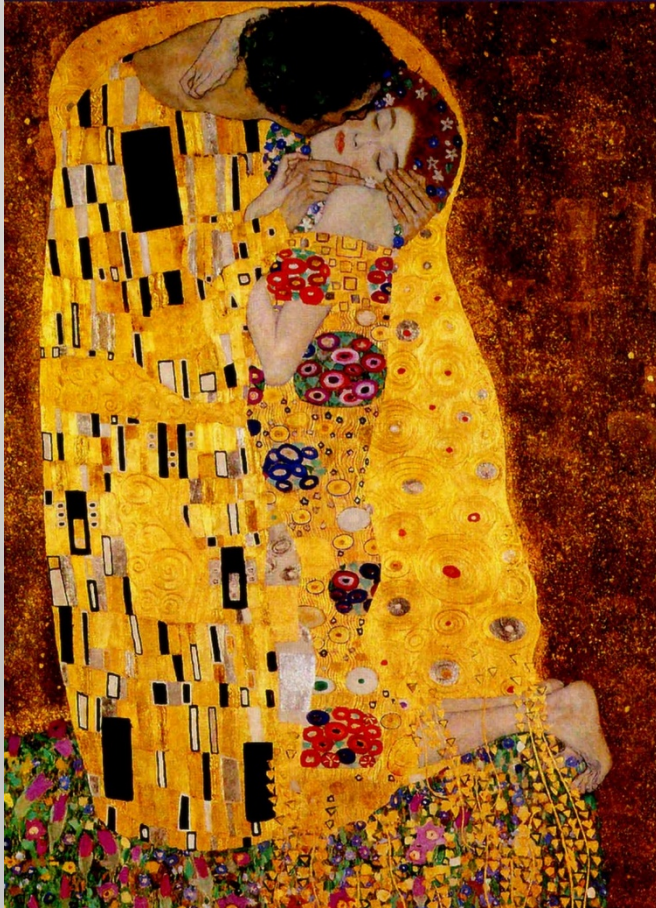
Πηγή: Από το διαδίκτυο

"Τα λίγα λόγια ζάχαρη και τα καθόλου μέλι."

**Mike Dargas,
Hyperrealistic-
painting**

Πηγή: Από το διαδίκτυο

Klimt, The Kiss

*«...Γυναίκα μου
Μέλισσά μου με τη χρυσή
καρδιά
Μέλισσά μου με τα μάτια
πιο γλυκὰ απ' το μέλι ...»*

Ναζίμ Χικμέτ «Μονάκριβή μου»

Πηγή: Από το διαδίκτυο

ΚΑΙ ΜΕΤΑ; ΚΑΙ ΜΕΤΑ;

Και μετά... η γιαγιά Τούλα-Νούλα-Χούδα γλυκάθηκε τόσο που το μεσαίο της όνομα έγινε Κούλα (από το Γλυ-κούλα)... αλλά επειδή ήταν ακόμα Χούδα... βούτηξε το χέρι της στα βότανα. Τα μύρισε, πασπάλισε λίγα στο πάπλωμά της και ζήτησε να της φέρουν ζεστό νερό να τα μουλιάσει... και γουλιά γουλιά άρχισε να «μουλιάζει» και η ψυχή και το κορμί της... ενώ ταυτόχρονα η Αειφορία είχε ξεκινήσει να της μιλά για τα βότανα...

ΜΑΓΙΣΣΕΣ ΦΕΡΤΕ
ΒΟΤΑΝΑ...

Ρίγανη, Μέντα, Θυμάρι, Βαλσαμόχορτο, Τσάι του βουνού...

Σ' ένα συρτάρι της καρδιάς
με μέντα και λεβάντα
θα τα φυλάξω καθαρά
τα ρούχα σου για πάντα

Θα τα φυλάξω καθαρά
τα ρούχα σου για πάντα
σ' ένα συρτάρι της καρδιάς
με μέντα και λεβάντα

ΜΕΝΤΑ ΚΑΙ ΛΕΒΑΝΤΑ

ΣΤΙΧΟΙ: Η. Κατσούλης

ΜΟΥΣΙΚΗ: Μ. Νικολούδης

ΕΚΤΕΛΕΣΗ: Σοφία Τσέρου

ΚΡΥΦΗ ΙΣΤΟΡΙΑ...

Η Μίνθη, μια όμορφη νύμφη είχε γεννηθεί στα σκοτάδια της γης. Μια μέρα ο άρχοντας του Κάτω Κόσμου ένωσε την ευωδιά της τη μεθυστική να τον τυλίγει. Και έτρεξε κοντά της. Και κει αποξεχάστηκε...

Η Περσεφόνη όμως, η γυναίκα του, ζήλεψε, οργίστηκε και ορκίστηκε να εκδικηθεί τη μυρωμένη νύμφη. Άρχισε να την κυνηγά και όταν κάποια στιγμή την έπιασε... την ποδοπάτησε. Ο Άδης είδε και δε μίλησε. Μόνο μετά το κακό... πήγε κοντά της και μάγεψε τη μυρωμένη σκόνη, την έκανε φυτό, τη MENTA, με τα μαβιά λουλούδια.

Ζωή Βαλάση, Το Τεσσεροφύλι, εκδ. Κέδρος (1996)

Η ΤΕΧΝΗ ΤΗΣ ΜΑΓΕΙΡΙΚΗΣ

Πηγή: Από το διαδίκτυο

ΒΟΤΑΝΑ...

Για τον πόνο του
κορμιού και τις
ασθένειες...

(αντικαρκινική,
αντιβακτηριακή,
αντιοξειδωτική δράση)

Για τον πόνο της
καρδιάς και για το
πνεύμα...

(για να προσελκύσεις τον
έρωτα, για να ξορκίσεις
το κακό, για προστασία)

Που νά 'βρισκα μια μάγισσα, να κάτσω να μου μάθη
όλα τα μαγιοβότανα κι όλα τα γιατροσόφια,
που θεραπεύουνε πληγές, παρηγοράνε πάθη:
τριβόλια, λαγοκοιμηθιές, φλισκούνια, σαρκοτρόφια...

.....

Κι αν της αγάπης τύχαινε να μάθω το βοτάνι
«που τρων τ' αλάφια και ψοφούν, τ' αρκούδια κι ημερεύουν»
Σ' όλη τη γης θα τό 'σπερνα, μποστάνι σε μποστάνι,
για να το βρίσκουν εύκολα τα νιά και να θεριεύουν!

Γεώργιος Αθάνας

Πηγή: Από το διαδίκτυο

ΚΑΙ ΜΕΤΑ; ΚΑΙ ΜΕΤΑ;

Και μετά... η γιαγιά Ρούλα-Κούλα-Χούδα (Ρούλα, γιατί με τα βότανα σταμάτησε να είναι αρρωσ-Τούλα και έγινε γε-Ρούλα. Θυμάστε επίσης που από Νούλα-στριμμενούλα είχε γίνει Κούλα-γλυκούλα)... είδε το μπουκάλι με το κόκκινο κρασί. Το πήρε, ήπια μια γουλιά, ήπια και μια δεύτερη και καθώς **in vino veritas...** άρχισε να τραγουδά...

ΦΕΡΤΕ ΜΙΑ ΚΟΥΠΑ ΜΕ
ΚΡΑΣΙ...

«**Πιές** τη ζωή σαν το κρασί

και μην ρωτάς την ώρα

Ζούμε μονάχα μια φορά

βάλε φωτιά στο τώρα

Πιες τη ζωή σαν το κρασί

και μην ρωτάς προχώρα

Ζούμε μονάχα μια φορά

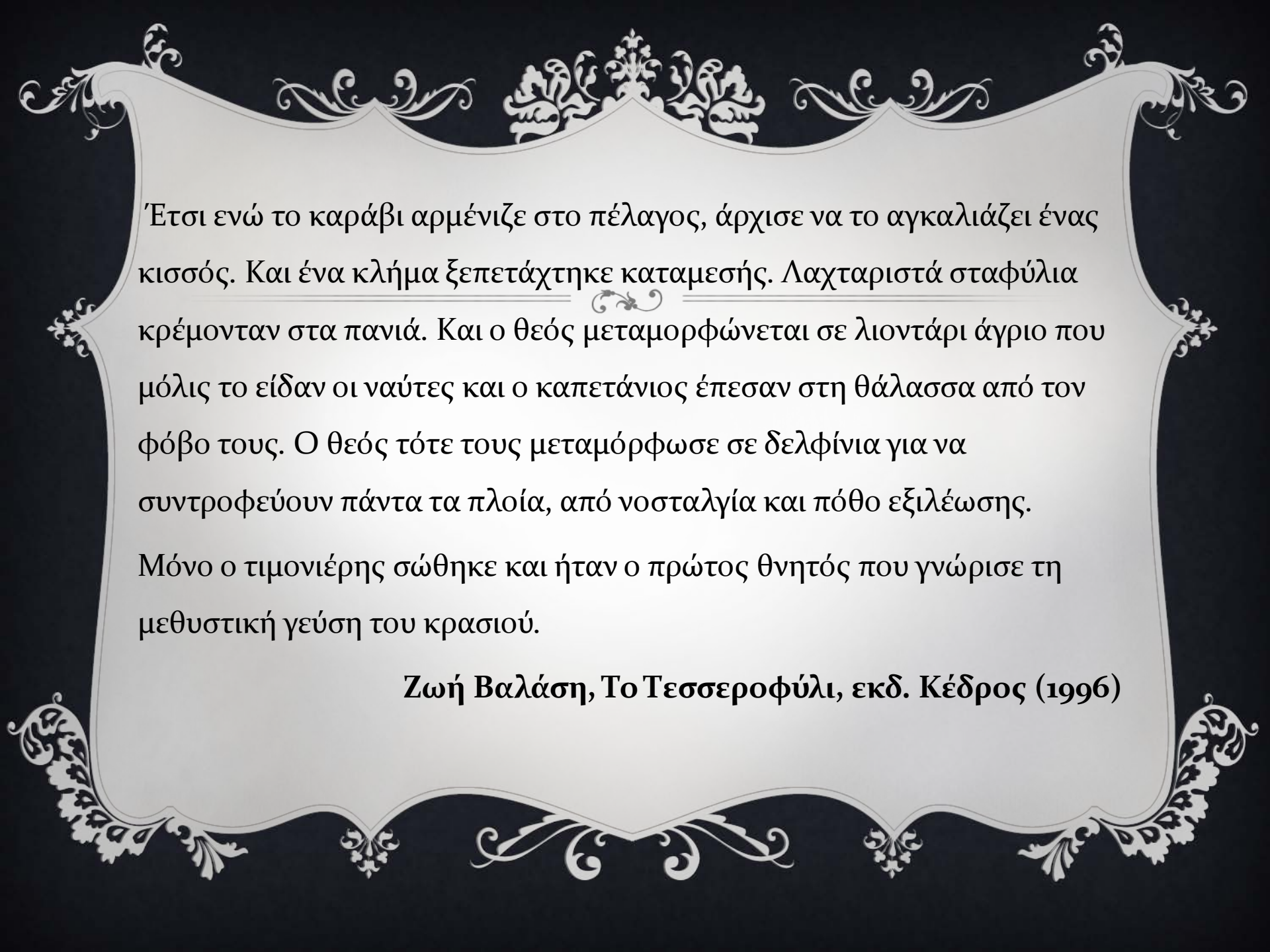
βάλε φωτιά συγχώρα»

Ζεστό Κρασί

Εκτέλεση, σίχοι,
μουσική: Κωστής
Μαραβέγιας

Πειρατική ιστορία

Μια μέρα ο θεός Διόνυσος καθόταν σε ένα βραχάκι και αγνάντευε τη θάλασσα. Ξαφνικά Τυρρηνοί πειρατές που αρμένιζαν στη θάλασσα, πλησιάζουν και αρπάζουν τον θεό για να τον πουλήσουν στα μεγάλα παζάρια. Ωστόσο στο καράβι επάνω άρχισαν να γίνονται παράξενα πράγματα που κανείς δεν τα έδινε προσοχή: τα δεσμά του θεού λύθηκαν μόνα τους και άρχισε να κατακλύζει το καράβι μια μεθυστική μυρωδιά. Ο μόνος που το αντιλαμβάνεται είναι ο τιμονιέρης και προειδοποιεί μάταια τους άλλους οι οποίοι τον περιγελούν.

Έτσι ενώ το καράβι αρμένιζε στο πέλαγος, άρχισε να το αγκαλιάζει ένας κισσός. Και ένα κλήμα ξεπετάχτηκε καταμεσής. Λαχταριστά σταφύλια κρέμονταν στα πανιά. Και ο θεός μεταμορφώνεται σε λιοντάρι άγριο που μόλις το είδαν οι ναύτες και ο καπετάνιος έπεσαν στη θάλασσα από τον φόβο τους. Ο θεός τότε τους μεταμόρφωσε σε δελφίνια για να συντροφεύουν πάντα τα πλοία, από νοσταλγία και πόθο εξιλέωσης. Μόνο ο τιμονιέρης σώθηκε και ήταν ο πρώτος θνητός που γνώρισε τη μεθυστική γεύση του κρασιού.

Ζωή Βαλάση, Το Τεσσεροφύλι, εκδ. Κέδρος (1996)

Ο μικρός Τρύγος, Θεόφιλος

Πηγή: Από το διαδίκτυο

ΚΑΙ ΜΕΤΑ; ΚΑΙ ΜΕΤΑ;

Και μετά η γιαγιά Ρούλα-Κούλα-Χούδα άρχισε να μιλά
τις αναμνήσεις της ζωής της να ξυπνά.

Μίλησε για τα σεκλέτια της καρδιάς
και η Αειφορία ένωσε τι αξία έχει αυτό που κουβαλάς...

Έτσι με μέλι, βότανα και κρασί

Ζήσαν αυτοί και εμείς μια γλυκιά γλυκιά ζωή...

Υ.Γ. Στο όνομα της γιαγιάς «Ρούλα-Κούλα-Χούδα» προστέθηκε και το Νια,
γιατί ξανάνιωσε και ζει στις Αειφορίας τη Γειτο-Ναι.

Κείμενο παραμυθιού: Άννα Αφεντουλίδου

**ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΤΩΝΥΜΙΑ ΣΤΟ ..ΡΗΜΑ:
ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ & ΑΠΟΛΑΜΒΑΝΩ**

«...να αναμειχθούν οι απολαύσεις του πνεύματος με
τις γλυκές απολαύσεις του στομαχιού, να
συνδυαστούν και να παραδοθούν στο ευέλικτο
παιχνίδι των συνειρμών»

(Ποσλανιέκ, 1992: 57).

Δημιουργία κινήτρων: ΑΙΣΘΗΣΕΙΣ & ΑΙΣΘΗΜΑΤΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ...

ΚΠΕ Παρανεστίου, 7 Δεκεμβρίου 2018